

Sokolí hnízdo na komíně ve Vrátě je připraveno na další hnízdění

Úklid sokolí budky na komíně výtopny ve Vrátě dnes provedl ornitolog Václav Beran, zoolog, kurátor sbírky Muzea v Ústí nad Labem a pracovník o.p.s. ALKA Wildlife. Dočasné hnízdiště dravců umístěné na ochoze komína ve výšce 120 metrů je tak opět připraveno přivítat sokolí pár, který zde úspěšně vyvedl zdravá mláďata již třikrát. Samice se v okolí zdržuje, proto je pravděpodobné, že se chystá zahnízdít i letos.

„Sokoli patří mezi dravce, kteří vlastní hnízdo nestaví a využívají skalní stanoviště, římsy a podobně, případně hnízda jiných druhů. Při opakovaném použití hnízda však může docházet i k jeho kontaminaci ptačími parazity a ti mohou hnízdící ptáky skutečně sužovat. V přírodě to řeší ptáci prakticky tak, že hnízdiště občas vystřídají. Budky jsou ale specifické, jsou ideální dispozičně a vybavené umělou podestýlkou. Dravci se do nich pravidelně vracejí. Proto je ideální budky čistit a jejich obsah po pár letech vyměnit za nový,“ říká Václav Beran.

Úklid v budce i kolem ní je pro ornitology také studnicí informací o hnízdícím páru. Kromě trusu a podkladového keramzitu jsou zde i zbytky jejich potravy a to vše projde následnou analýzou v muzeu. Výzkumný pracovník zde často objeví i zbytky kořisti, kterou sokol běžně neloví.

Přestože populace sokola stěhovavého postupně roste, stále patří k ohroženým druhům. Na hranici vyhubení ho ve druhé polovině minulého století dostal hojně v zemědělství používaný silně toxický insekticid DDT, později zakázaný. Ten se jim do těla dostával s ulovenou kořistí a omezoval plodnost.

Teplárna České Budějovice se tak v roce 2016 připojila k projektu obecně prospěšné společnosti ALKA Wildlife, která se vyhledáváním vhodných míst pro sokoly zabývá a zajišťuje celorepublikový monitoring hnízdící populace.

V současné době je v republice zaznamenáno na sto třicet párů, z toho jich asi čtyřicet hnízdí v hnízdech instalovaných na komínech. Jen část z těchto párů odchovává pravidelně mláďata. Sokolí pár z Vráta vyvedl od roku 2019 celkem jedenáct mláďat a patří tedy k těm nejúspěšnějším.

Veřejnost má možnost sokolí budku na komíně ve výtopně Vráto sledovat online:
[hnízdo sokolů](#)